

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie

Kierunek: teologia

Specjalność: katechetyczno-pastoralna i socjalno-charytatywna

Poziom: jednolite studia magisterskie

Rok akademicki: 2016/2017

Nazwa przedmiotu:

FILOZOFIA BOGA

Forma zajęć: wykład

Rok studiów: I i II

Semestr: zimowy

Wymiar: 30 godzin

Punkty ECTS: 4

Forma zaliczenia: egzamin

Prowadzący: ks. dr Adam Kłóś

Koordinator sylabusu: ks. dr Adam Kłóś

Wymagania wstępne:

Zainteresowanie tematyką Boga i religii, otwartość na rozumową analizę wiary.

Cele:

Zadaniem kursu jest pogłębienie filozoficznego zrozumienia rzeczywistości Boga, wiary i religii. W trakcie kursu student zostanie zapoznany z zagadnieniami podejmowanymi przez tradycyjnie rozumianą teodyceę oraz ich współczesnymi odpowiednikami: między innymi z argumentami na rzecz istnienia Boga, problemem zła, Bożej Opatrzności, relacją między wiarą i rozumem, analizą doświadczenia i języka religijnego. Celem kursu jest poszerzenie wiedzy studenta oraz ukazanie możliwości racjonalnego usprawiedliwienia wiary religijnej.

Treści kształcenia:

T_01: Dzieje filozoficznej refleksji nad ideą Boga. Teodycea, teologia naturalna; nazwa i podstawowe pojęcia, relacja do innych dyscyplin filozoficznych i teologicznych

T_02: Pojęcie i rozumienie dowodu

T_03: Drogi św. Tomasza (schemat, oryginalność, metafizyczny charakter, krytyka)

T_04: Argument ontologiczny św. Anzelmą, dalsza historia dowodu ontologicznego

- T_05:** Argument kosmologiczny (historia i współczesność)
- T_06:** Argument z moralności
- T_07:** Stworzenie świata a współczesna kosmologia, zasada antropiczna
- T_08:** Teoria ewolucji a celowość
- T_09:** Bóg jako postulat rozumu praktycznego w filozofii I. Kanta
- T_10:** „Sumienie głosem Boga” J.H. Newman
- T_11:** Argumentacja „z cudów”
- T_12:** Zakład Pascala
- T_13:** Zaniedbany argument za rzeczywistością Boga (C.S. Peirce)
- T_14:** Epistemologiczna wartość doświadczeń mistycznych
- T_15:** Problem zła i pojęcie Bożej Opatrzności
- T_16:** Naturalistyczne koncepcje genezy religii (Z. Freud, E. Durkheim, socjobiologia)
- T_17:** A-poznawcza koncepcja wiary (L. Wittgenstein)
- T_18:** Charakter języka religijnego
- T_19:** Relacje między nauką a teologią
- T_20:** Sposoby uzasadniania racjonalności wiary

Efekty kształcenia:

- E_1:** Student zna pojęcia charakteryzujące postawę człowieka wobec wiary (K_W03, TMA_W02)
- E_2:** Posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu historii teodycei, zapoznany jest również ze współczesną filozoficzną dyskusją dotyczącą wiary religijnej. Potrafi zrozumieć i zrekonstruować pojawiające się w historii myśli ludzkiej argumenty za istnieniem Boga, zna ich status metodologiczny (K_W05, TMA_W09, TMA_W12)
- E_3:** Jest przygotowany do samodzielnej analizy tekstów poruszających zagadnienie rozumu i wiary (KU_05; TMA_U02)
- E_4:** Zdaje sobie sprawę ze znaczenia wiary i religii w życiu osobistym i społecznym, potrafi racjonalnie uzasadniać własne poglądy religijne, uchwycić i zaklasyfikować argumentacje innych (K_U05, TMK_02, TMA_U12)

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- M_01:** Wykład, prezentacja multimedialna
- M_02:** Praca z tekstami źródłowymi
- M_03:** Dyskusja

Sposoby sprawdzania wiedzy i warunki zaliczenia:

W_01: Uwzględnienie semestralnej aktywności studenta

W_02: Test sprawdzający stopień opanowania materiału

W_03: Egzamin ustny

Literatura:

1. S. Wszolek, *Pytając o Boga*, Tarnów 2004
 2. S. Wszolek, *Wprowadzenie do filozofii religii*, Kraków 2004
 3. S. Wszolek, *Racjonalność wiary*, Kraków 2003
 4. J. Salomon (red.), *Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny*, Kraków 2016
 5. J. Hick, *Argumenty za istnieniem Boga*, Kraków 1994
-